

RAVIMIAMET

Ravimi kõlblikusaeg ja säilitustingimused

Laivi Saaremäel

Ravimiamet

28.11.2023

Teemad

- Toimeainete ja ravimite säilitamine turustatavas pakendis

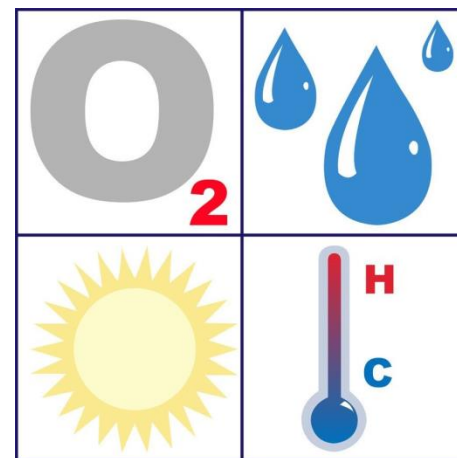

- Ravimi kõlblikusaeg pärast esmast avamist või manustamiskõlblikuks muutmist

Uuringute üldpõhimõtted

- Toimeainetele ning ravimitele stabiilsusuuringud alati nõutavad
- Uuringud kõikidest tootmiskohtadest
- Enamasti 3 seeriat, minimaalselt katseseeriad
- Sama(väärse)s konteineris
- Testitakse parameetreid, mis säilitamisel võivad muutuda.
- Pannakse paika
  - ✓ toimeaine „kordusanalüüsi periood“
  - ✓ ravimi kõlblikusaeg

Stabiilsusuuringud

Uuring	Tingimused	Minimaalne uuringu kestvus
Normaaltingimused	25°C ± 2°C/60% RH ± 5% RH või 30°C ± 2°C/65% RH ± 5% RH	6/12 kuud
Vahepealsed tingimused*	30°C ± 2°C/65% RH ± 5% RH	6 kuud
Ekstreemtingimused	40°C ± 2°C/75% RH ± 5% RH	6 kuud

* Vajadusel

Uuringuid normaaltingimustel tehakse kuni oluliste kõrvalekallete ilmnemiseni või enamasti kuni 5a.

Tulemused 30°C juures kuni 12 kuud.

Säilitamine külmikus või sügavkülmas

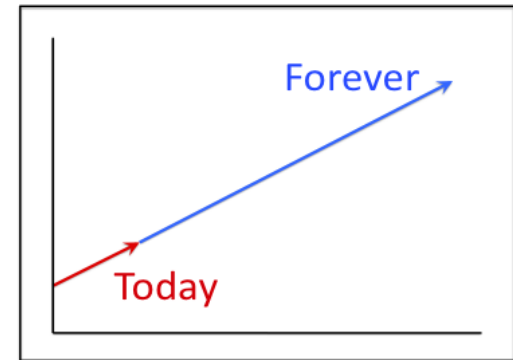
Külmikus

Uuring	Tingimused	Minimaalne uuringu kestvus
Normaaltingimused	$5^{\circ}\text{C} \pm 3^{\circ}\text{C}$	6/12 kuud
Ekstreemtingimused	$25^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}/60\% \text{ RH} \pm 5\% \text{ RH}$	6 kuud

Sügavkülmas

Uuring	Tingimused	Minimaalne uuringu kestvus
Normaaltingimused	$-20^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$	6/12 kuud
Ekstreemtingimused	$5^{\circ}\text{C} \pm 3^{\circ}\text{C}$ või $25^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}/60\% \text{ RH} \pm 5\% \text{ RH}$	6 kuud

Tulemuste hindamine

- Olenevalt ilmnenud muutuste iseloomust
- Ajahetkest kunas kõrvalekalded on tekkinud
- Täiendavast statistilisest analüüsist

võib olla põhjendatud kõlblikkusaja pikendamine kauemaks kui uuringud on reaalselt toimunud (ekstrapoleerimine) – maksimaalselt 2 korda pikem teostatud uuringu ajaperioodist, kuid mitte rohkem kui 12 kuud

36 kuud uuringuid +12=48 kuud kõlblikusaega

Valgustundlikkuse uuringud

- Enamasti 1 seeria väljaspool pakendit + „pimetest“
  - külmas valges fluorestsentslambi valguses mitte vähem kui 1.2 milj. lukstundi
  - lähi UV fluorestsentslambi kiirguses vähemalt 200 Wh/m²
- Oluliste muutuste korral sama seeria esmases pakendis.
- Vajadusel uuringud turustatavas pakendis.
- Mitmeannuseliste valgustundlike ravimite puhul vajalik määrata kasutusaegne valgustundlikkus

SPC lõik 6.4 Säilitamise eritingimused

Ravim säilib tingimustel	Kasutatav sõnastus tooteinfodes
25°C/60%RH ja 40°C/75%RH v. 30°C/65%RH ja 40°C/75%RH	See ravimpreparaat ei vaja säilitamisel eritingimusi v. See ravimpreparaat ei vaja säilitamisel temperatuuri eritingimusi
25°C/60%RH ja 30°C/60%RH v. 30°C/65%RH	Hoida temperatuuril kuni 30°C
Ainult 25°C/60%RH	Hoida temperatuuril kuni 25°C
5°C ± 3°C ja 25°C/60%RH	Hoida külmkapis (2°C...8°C)
Ainult 5°C ± 3°C	Hoida ja transportida külmas (2°C...8°C)
< 0°C	Hoida sügavkülmas {temperatuuri vahemik}

Lisatingimused – mitte hoida külmkapis ja/või mitte lasta külmuda

Hoida originaal <pakendis> <valguse> <niiskuse> eest kaitstult

Hoida {pakend} tihedalt suletuna <valguse> <niiskuse> eest kaitstult

Näiteks

Erinevate ravimi tugevuste või pakendi suuruste puhul võivad kõlblikkusaeg ja säilitustingimused olla erinevad

Kombinatsioon 2 mg/5 mg/0,625 mg tabletid

Kombinatsioon 4 mg/5 mg/1,25 mg tabletid

Kombinatsioon 4 mg/10 mg/1,25 mg tabletid

Kombinatsioon 8 mg/5 mg/2,5 mg tabletid

Kombinatsioon 8 mg/10 mg/2,5 mg tabletid

6.3 Kõlblikkusaeg

2 mg/5 mg/0,625 mg: 2 aastat

4 mg/5 mg/1,25 mg; 4 mg/10 mg/1,25 mg;

8 mg/5 mg/2,5 mg; 8 mg/10 mg/2,5 mg tabletid: 3 aastat

6.4 Säilitamise eritingimused

Hoida temperatuuril kuni 30°C.

Hoida originaalpakendis, valguse ja niiskuse eest kaitstult.

Kasutusaegsed stabiilsusuuringud

- Alati 2 seeriat, millest 1 peab olema valitud võimalikult kõlblikkusaja lõpus
- Uuringud kontrollimata toatemperatuuril ja külmas
- Teostatavad uuringud peavad võimalikult täpselt jäljendama tegelikku kasutust
- Erinevate pakendi suuruste ja tugevuste puhul tuleb uurida kõige ebastabiilsemat pakendit/tugevust

- Tulemused minimaalselt 3 ajahetkel
- Eraldi uuringud peale manustamiskõlblikuks muutmist ja peale lahjendamist (vajadusel)
- Uurida tuleb säilivust erinevates süste- ja või infusioonilahustes/-süsteemides soovitud kontsentratsioonivahemikus
- Alati on soovitav manustamiskõlblikuks muudetud ravimid viivitamatult ära kasutada, aga reaalsed säilivusajad tuleb välja selgitada

Säilitamine pärast manustamiskõlblikuks muutmist

Manustamiskõlblikuks muudetud lahust tohib säilitada külmkapis
rohkem kui 24h

- Kasutada tuleb spetsiifilist infot, mis on mõeldud süste- ja infusioonilahustele
- Ravimi kasutusaegne keemilis-füüsikaline stabiilsus on tõestatud x tunni jooksul temperatuuril <kuni> y°C.
- Mikrobioloogilise saastatuse vältimiseks tuleb ravim kohe ära kasutada. Kui ravimit ei kasutata kohe, **vastutab selle säilitamisaja ja -tingimuste eest kasutaja**, Ravimit võib säilitada kuni 24 tundi temperatuuril 2°C kuni 8°C, välja arvatud juhul, kui lahjendamine/ manustamiskõlblikuks muutmine on toimunud kontrollitud ja valideeritud aseptilistes tingimustes.

Manustamiskõlblikuks muudetud lahust tohib säilitada (mõlema tingimuse juures)
kuni 24h

- Kasutada tuleb steriilsetele lahustele mõeldud teksti
- Ravimi kasutusaegne keemilis-füüsikaline stabiilsus on tõestatud x tunni jooksul temperatuuril <kuni> y°C
- Kui pakendi avamise/preparaadi manustamiskõlblikuks muutmise/lahjendamise meetodid ei välista mikrobioloogilise saastatuse ohtu, tuleb ravim kohe ära kasutada. Kui ravimit ei kasutata kohe, **vastutab selle säilitamisaja ja -tingimuste eest kasutaja**.

Külmkapis **ei tohi** säilitada

- "Mitte hoida külmkapis"
- Kasutada tuleb steriilsetele lahustele mõeldud teksti
- Ravimi kasutusaegne keemilis-füüsikaline stabiilsus on tõestatud x tunni jooksul temperatuuril <kuni> y°C
- Kui pakendi avamise/preparaadi manustamiskõlblikuks muutmise/lahjendamise meetodid ei välista mikrobioloogilise saastatuse ohtu, tuleb ravim kohe ära kasutada. Kui ravimit ei kasutata kohe, **vastutab selle säilitamisaja ja -tingimuste eest kasutaja**.

Näited

Pemetrexed [redacted] infusioonilahuse kontsentraadi pulber

Valmistatud lahus ja infusioonilahus

Pemetrexed [redacted] valmistatud lahuse kasutusaegne keemilis-füüsikaline stabiilsus on tõestatud 4 päeva jooksul temperatuuril 2°C...8°C ja 4 päeva jooksul temperatuuril kuni 25°C.

Pemetrexed [redacted] infusioonilahuste keemilis-füüsikaline stabiilsus on tõestatud 4 päeva jooksul temperatuuril 2°C ...8°C ja 2 päeva jooksul temperatuuril kuni 25°C.

Mikrobioloogilise saastatuse vältimiseks tuleb ravim kohe ära kasutada. Kui ravimit ei kasutata kohe on kõlblikkusaeg ja säilitamistingimused kasutaja vastutusel, ega tohiks ületada 24 tundi temperatuuril 2°C...8°C, välja arvatud juhul kui lahjendamine/lahustamine on toimunud kontrollitud ja valideeritud aspetilistes tingimustes.

Säilitamine pärast manustamiskõlblikuks muutmist

Kui manustamiskõlblikuks muudetud ravim ei säili, tuleb ravimiinfodes kasutada sõnastust:

Manustamiskõlblikuks muudetud ravimid tuleb kohe ära kasutada. Ajavahemik lahustamise/lahjendamise alguse ning manustamise lõppemise vahel ei tohi olla pikem kui üks tund.

Steriilsete õlibaasil, vett mitte sisaldavate ravimite või konservante sisaldavate vesibaasil ravimite infodes tuleb kasutada sõnastust:

Ravimi kasutusaegne keemilis-füüsikaline stabiilsus on tõestatud x tunni/päeva jooksul temperatuuril y°C.

Mikrobioloogilise saastatuse vältimiseks võib ravimit pärast esmast avamist säilitada maksimaalselt z päeva temperatuuril <kuni> t°C, sellest erinevate ravimi säilitamisaegade ning -tingimuste eest vastutab kasutaja.

NB! Konservante sisaldavate steriilsete vesibaasil või vett mitte sisaldavate õlibaasil ravimite kasutusaegne säilitamisaeg ei tohiks ületada 28 päeva.

Vastavalt SPC juhendile kajastatakse manustamiskõlblikuks muutmise järgne kõlblikusaeg ja tingimused punktis 6.3

Silmatilgad

Konservandivabad mitmeannuselised silmatilgad on ohutud vaid juhul kui ravim on pakendatud mikrobioloogilist saastumist takistava süsteemiga seadmetesse

[Novelia süsteem](#)

[Ophthalmic Squeeze Dispenser \(OSD\)](#)

Kõlblikusaeg võib olla pikem kui 28 päeva

Kokkuvõtteks

- Kõlblikusaeg ja säilitustingimused on olulised kvaliteediaspektid, mis kajastuvad ravimiinfodes
- Oluline on rõhutada kasutaja vastutust
- Pärast manustamiskõlblikuks muutumist tuleks ravim võimalikult ruttu ära tarvitada
- Liiga lühikesi kõlblikusaegu tuleb vältida, vähendada mõttetut raiskamist

RAVIMIAMET

Aitäh!

Laivi Saaremäel

laivi.saaremael@ravimiamet.ee